

Algemene
Ledenvergadering

14 november 2019



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

1. Opening en mededelingen



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

2. Verslag en actielijst van de Algemene Ledenvergadering op 15 november 2018



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

Hygiëneprotocol mortuaria (bijlage 2)



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

3. Enquête onder de leden van de VMG

Respons en zeggingskracht



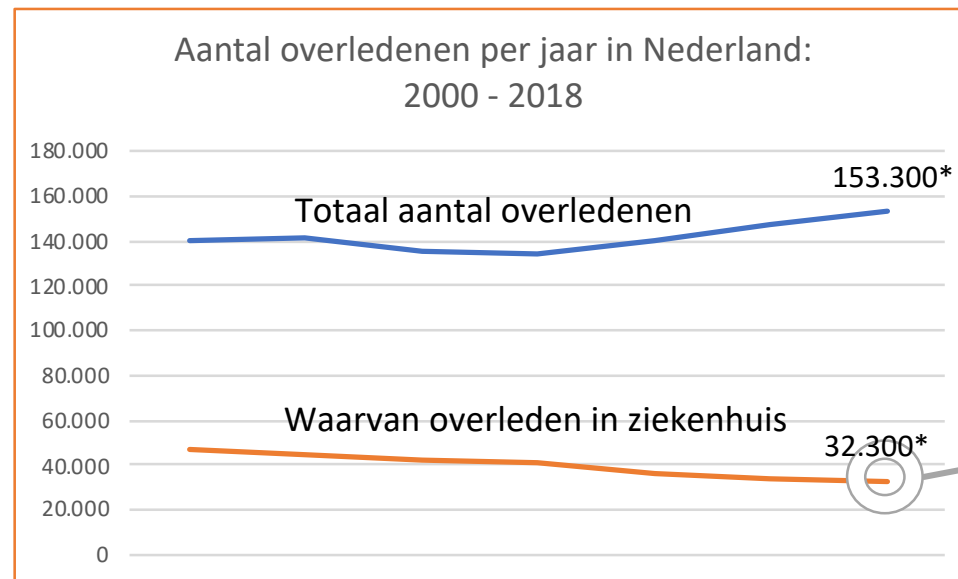
Vragenlijsten beantwoord door 9 van de 13 VMG-leden

- Samen beheren zij 54 van de 95 ziekenhuismortuaria in Nederland
- Verbonden aan ziekenhuizen met samen 22.300 van de 41.000 bedden in Nederland
- 7% van de overledenen die de respondenten verzorgen wordt binnengebracht van buiten het ziekenhuis

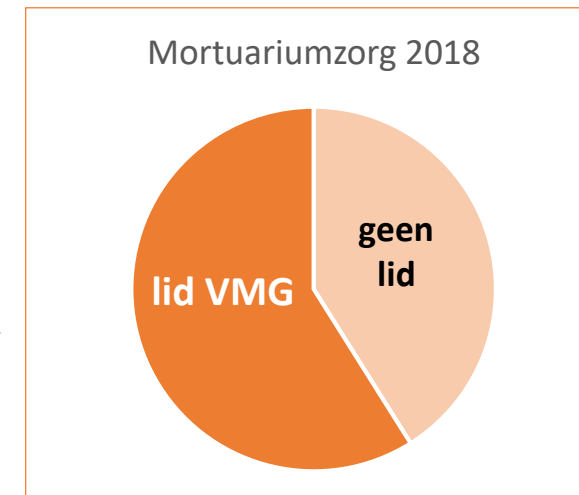
Aandeel VMG-leden in mortuariumzorg

In 2018 verzorgden de respondenten 20.400 overledenen:

- 59% van alle overledenen in ziekenhuizen
- 17% van alle overledenen in Nederland



* bron:CBS

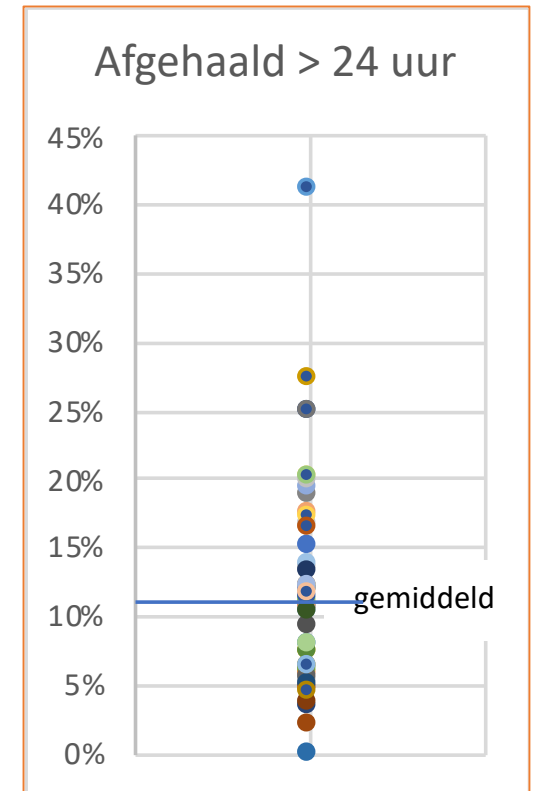


Verblijf in het mortuarium

- Afhalen tussen 3 en 24 uur is standaard (79% van de gevallen)
- Binnen 3 uur is uitzondering (4,5%),
- Na 24 uur is niet ongebruikelijk (11,5%)



Het aandeel afgehaald na 24 uur varieert sterk per mortuarium



Wenselijke zorg

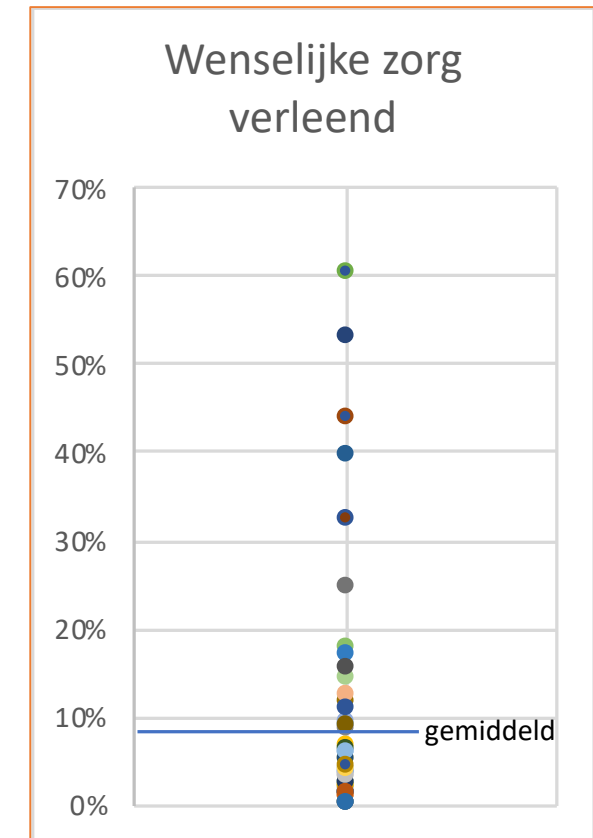


Wenselijke zorg wordt in 9% van de gevallen verleend

- Grote variatie per ziekenhuismortuarium
- In 13 van de 54 mortuaria is dat bovengemiddeld

Het ziekenhuismortuarium werkt mee aan:

- Obductie in gemiddeld 7% van de gevallen
 - dit varieert per mortuarium van 0 tot 18%
- Donatie in gemiddeld 5% van de gevallen
 - Dit varieert van 0 tot 9%



Verblijfskosten

Gemiddeld tarief 3 - 24 uur na overlijden = € 139

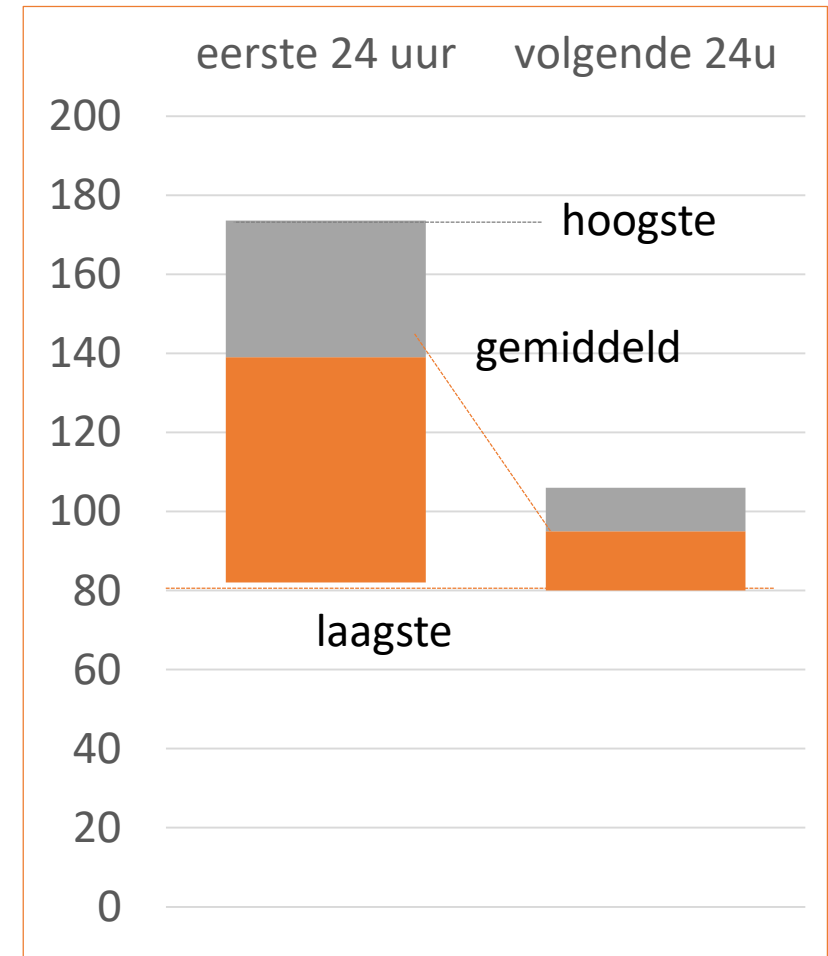
- Variatie is groot: € 82 tot € 177

Gemiddeld tarief volgende 24 uur = € 95

- Variatie minder groot: € 80 tot € 106

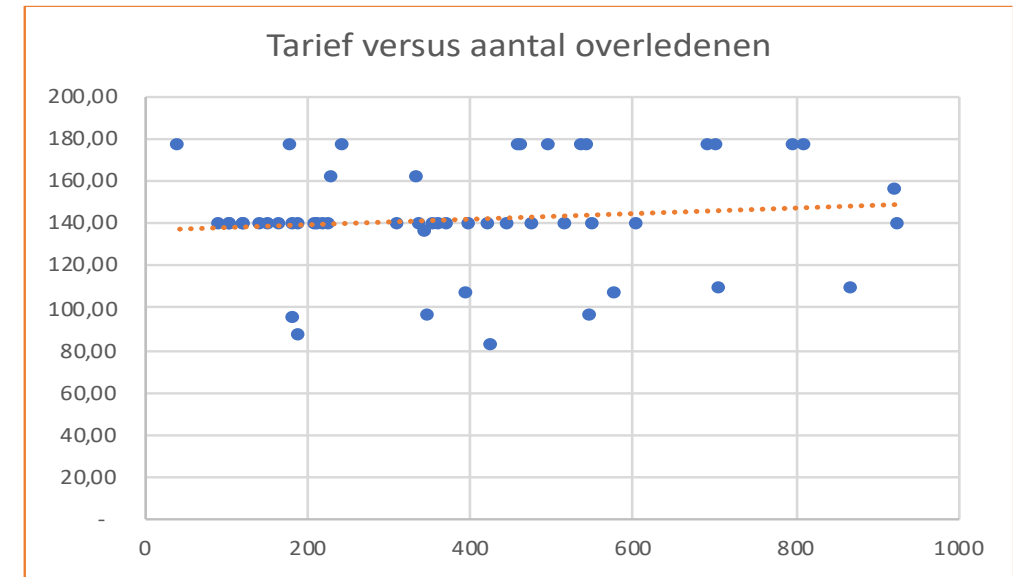
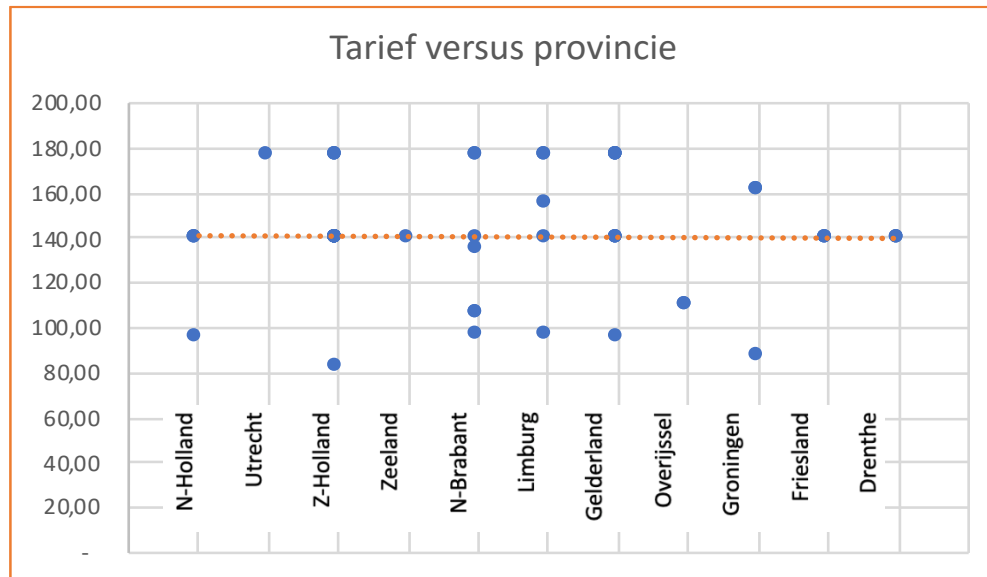


Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg



Verklaring voor tariefverschillen

Waarom verschillen de tarieven van de mortuaria die VMG-leden beheren zo sterk?
Uit bijgaande grafieken blijkt geen duidelijk verband met Locatie (*regionale verschillen*) of met Schaalgrootte (*aantal overledenen per jaar*)

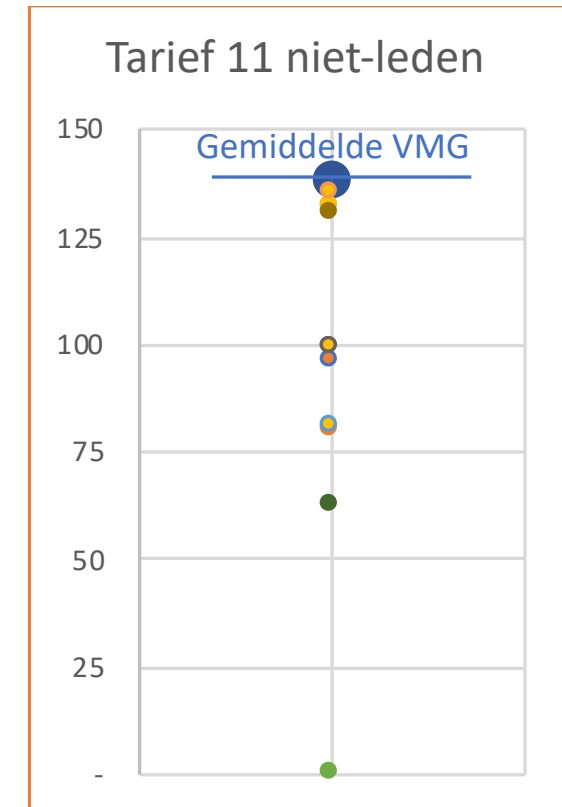


Tarieven van niet-leden



Een steekproef onder 11 mortuaria in de gezondheidszorg die geen lid zijn van de VMG laat zien dat:

- Veel niet-aangesloten mortuaria geen tarieven publiceren op hun website
- Tarieven voor de eerste 24 uur onder het VMG-gemiddelde liggen; het LUMC rekent zelfs helemaal geen verblijfkosten
- De steekproef is te klein om algemene conclusies te trekken, maar maant wel tot voorzichtigheid zowel in het vaststellen van tarieven als algemene uitspraken over de hoogte van tarieven



Observaties & aanbevelingen (1)

1. Wenselijke zorg is de uitzondering op de regel dat mortuariumbeheerders de noodzakelijke handelingen en conservering van het lichaam verzorgen
 - *Aanbeveling:* beïnvloed beeldvorming over ‘concurrentie met uitvaartverzorgers’ in wenselijke zorg in context: het komt bij uitzondering voor en dan nog alleen op expliciet verzoek van nabestaanden
2. Ophalen van overledene binnen 3 uur na overlijden is hoogst uitzonderlijk (4,5%)
 - *Aanbeveling:* beïnvloed beeldvorming over verblijf in en kosten van mortuarium: verblijf van meer dan drie uur is standaard

Observaties & aanbevelingen (2)



3. In de tarieven zit een forse differentiatie die niet op economische voordelen als schaal of locatie is terug te voeren
4. De steekproef van tarieven van niet-leden wijst op gemiddeld lagere of anders opgebouwde tarieven bij mortuaria die ziekenhuizen in eigen beheer hebben
 - *Aanbeveling:* nader onderzoek is gewenst om meer inzicht te krijgen in de oorzaak van de tariefdifferentiatie

Observaties & aanbevelingen (3)



5. Vindbaarheid tarieven van het mortuarium laat te wensen over, zowel op de websites van een aantal mortuariumbeheerders als die van ziekenhuizen
 - *Aanbeveling:* VMG-leden moeten in transparantie voorop lopen: controleer of uw tarieven goed vindbaar, volledig en helder zijn!
 - *Aanbeveling:* controleer of de tarief-informatie op de website van 'uw' ziekenhuis vindbaar en volledig is en zo niet, vraag om aanpassing!
 - *Aanbeveling:* Geef in de tariefinformatie aan dat het gaat om een tarief van 3 uur na overlijden tot 24 uur: eenduidige definitie voorkomt discussies in de branche en bij nabestaanden



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

4. Positionering van de VMG



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

‘Beginselen voor kwaliteitsborging en consumentenbescherming in de uitvaartbranche’ (bijlage 3)



Positionering van de VMG

- ✓ De VMG is een 'onafhankelijke' brancheorganisatie
- ✓ Mortuaria vormen de schakel tussen gezondheidszorg, hulpdiensten en uitvaartwezen
- ✓ En zijn daarom niet alleen in de uitvaartbranche actief
- ✓ Mortuaria maken vanzelfsprekend onderdeel uit van een keten
- ✓ En zetten zich (daarom) voortdurend in voor een uitstekende samenwerking, vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid én in het belang van:
 - ziekenhuizen en andere instellingen
 - nabestaanden



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

5. Juridische stand van zaken



N.a.v. uitspraak Juni 2019

- Mortuariumzorg (wenselijke zorg) vindt plaats o.b.v een overeenkomst van opdracht. Opdrachtgever moet de kosten voldoen. Dat zijn vaak de nabestaanden.
- Indien nog geen contact met nabestaanden, wordt toch gestart met **noodzakelijke** mortuariumzorg, zonder opdracht. Dit vanwege de maatschappelijke taak van de mortuariumbeheerder.
- Gezien de specifieke taakstelling van een mortuarium moet worden aangenomen dat een mortuarium dat een overledene onder zich heeft bij niet-koeling in verzuim is. Om die reden wordt altijd gestart met koeling, ook zonder opdracht daartoe.
- In dat geval wordt de zorg verleend op grond van **zaakwaarneming**. De mortuariumbeheerder behartigt de belangen van de (nog onbekende) nabestaanden. De kosten kunnen worden verhaald op de nabestaanden. Van een opdracht is geen sprake.
- In de praktijk worden de kosten in rekening gebracht bij de uitvaartverzorger, die ze doorberekent aan de nabestaanden.

N.a.v. uitspraak Juni 2019

- Kort geding mortuariumbeheerder tegen Uitvaart 24
 - Uitvaart 24 is niet gehouden de mortuariumkosten aan de mortuariumbeheerder te vergoeden omdat daarvoor een grondslag ontbrak.
1. Mortuariumbeheerder stelde vordering in tegen Uitvaart 24 en niet tegen de nabestaanden. De rechter spreekt zich als gevolg hiervan niet uit over de vraag of de kosten wél bij de nabestaanden hadden kunnen worden neergelegd.
 2. Er was geen getekend overdacht formulier; algemene voorwaarden waren evenmin van toepassing verklaard. De rechter overweegt dat er geen opdracht tot stand is gekomen en de mortuariumbeheerder heeft dat ook niet betoogd!

N.a.v. uitspraak Juni 2019

3. De mortuariumbeheerder vond dat Uitvaart 24 zaakwaarnemer voor de nabestaanden was. Vreemd! Van zaakwaarneming is juist sprake indien de opdracht (nog) ontbreekt. Een uitvaartverzorgder heeft juist wél een opdracht!
(Het is de mortuariumbeheerder die als zaakwaarnemer moet worden aangemerkt, zolang een opdracht van de nabestaanden ontbreekt)
4. De uitvaartverzorgder heeft wel een opdracht van de nabestaanden en moet derhalve gezien worden als vertegenwoordiger van de nabestaanden. Bovendien heeft hij, als hij met nodige professionele zorgvuldigheid handelt, de nabestaanden geïnformeerd over mortuariumkosten toen hij de opdracht aanvaardde.



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

N.a.v. uitspraak Juni 2019

- Dat zaakwaarneming de juiste grond is voor mortuariumzorg volgt ook uit een recente brief van de Minister van Justitie en Veiligheid aan de Voorzitter van de Tweede Kamer over de kosten die de politie in rekening brengt indien een stoffelijk overschot niet direct door nabestaanden wordt opgehaald (d.d. 29 juli 2019). In die brief heeft de Minister verduidelijkt dat de politie, wanneer de nabestaanden niet (direct) beschikbaar zijn, **de zaakwaarnemer is**. Op die grond worden de mortuariumkosten door de politie doorbelast aan de nabestaanden.

Dus



- Zorg altijd voor ondertekening van het overdrachtsformulier
- Zorg altijd voor een door nabestaanden getekende opdracht tot overdracht van het lichaam, een getekende kostenbegroting of een andere éénduidige bevestiging (per email) waaruit blijkt dat degene die de overledene ophaalt daartoe ook daadwerkelijk bevoegd is
- Factureer na de eerste drie uur na overlijden de kosten van het gebruik van de koeling

Ombudsman



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

- Volledige uitvaart = inclusief mortuariumkosten
- Compliment aan de leden van de VMG: *“Het verheugt mij om te kunnen constateren dat mortuariumbeheerders de kwestie zelf hebben opgepakt en energie steken in het ‘uitrollen’ van het overdrachtsprotocol. Dat verdient een compliment”*.
- Zorg voor een waterdicht protocol voor de overdracht van een overledene aan de uitvaartverzorger. Het moet volkomen duidelijk zijn dat de uitvaartverzorger een uitdrukkelijke opdracht van nabestaanden heeft.



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

PAUZE



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

VERENIGINGSZAKEN



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

6. Financiële stand van zaken



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

6a. Resultaat 2018



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

6b. Controle door de kascommissie



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

6c. Begroting 2020



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

Het bestuur stelt voor 2020
een contributie voor van
€ 1100 per stem



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

7. Samenstelling van het bestuur

Rooster van aftreden van het bestuur van de VMG



2018	A. Claassen	P. Schalk
2019	J. Huizinga	H. Wormgoor
2020	J. Heikoop	M. Thijssens
2021	M.-L. van Gansewinkel	H. Wormgoor
2022	P. Swier	



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

8. Rondvraag



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**

9. Sluiting



**Vereniging van
Mortuariumbeheerders in de
Gezondheidszorg**